

Schack Béla főigazgató, dr. Glauser Ch., a manheimi főiskola rektora, Perret Charles lausanne-i tanár, Müller Uri Richárd (Braunschweig), aki Schack Béla főigazgatót, a tanfolyam és kirándulás fáradhatatlan vezetőjét, üdvözölte, akinek a körültekintő figyelme és buzgalma tette oly élvezetessé a vendégek számára az utat. A kirándulás rendezésének munkájából még Székely László fővárosi tanár vette ki a legnagyobb részt.

Kora este nehéz szívvel szedelőzködött fel a külföldi vendégsereg, amely ekkorra már melegen összebarkácsolódott az idegen nyelveket döcögösen beszélő, de jó magyaros hőszéggel vendéglátó kecskemétiakkal. Az Alföld csodálatos gazdagságától elragadt külföldi nemzetgazdászok azzal az általános benyomással tértek vissza a fővárosba, hogy a magyar a legfejlettebb nemzetek egyike és minden feltétel megvan benne arra, hogy érdemei szerint felvirágozzék.

Hétfőn délután két órakor a tanfolyam résztvevői a Magyar Folyam- és Tengerhajózási r. t. által felajánlott külön hajón Visegrádra rándultak ki, ahol a szervezőbizottság vendégelte meg őket. Este fél 10 órakor tértek vissza, hogy a Dunáról gyönyörködhesse a kiválóított Budapest pompás panorámájában. Szerdán a külföldi vendégek a Balatont és környékét keresik fel, pénteken pedig ismét háromnapos kirándulásra indulnak Diósgyőrbe, Kassára és a Magas-Tátraiba.

Roboz Imre.

A budapesti gyorsíró-napokról.

A budapesti nemzetközi gyorsíróünnepségek véget értek. A gyorsírók parlamentje befejezte tanácskozásait, a külföldi résztvevők már elhagyták a magyar fővárost s bár idegenül jöttek ide, a legjobb benyomásokkal távoztak tőlünk. Nem véletlenül történt, hogy úgy a nemzetközi Gabelsberger-, mint a nemzet- és rendszerközi kongresszus Budapestet választotta idei összejövete színhelyéül, nem a véletlen játéka, hogy éppen nálunk ült össze az első nemzetközi Stolze-kongresszus és hogy hozzánk jöttek a világ parlamenti gyorsírói, hogy magyar vizeken, a mi Dunánkon alakítsák meg nemzetközi szövetségüket. A gyorsírás illusztris külföldi képviselőit az a szándék vezette hozzánk, hogy közelebbről is megismerjék ezt a sokak előtt még, sajnos, ismeretlen országot, amelyről annyi szépet hallottak és hogy megismerjék a magyar műtársakat, akiknek nevében dr. Fabro Henrik annak idején Koppenhágában és Madridban oly nagy sikerrel tolmácsolta a meghívást. Később pedig, a hely megválasztása után a magyar vendéglátásnak híre szinte vonzotta ide az idegeneket úgy, hogy ily népes gyorsírókongresszus, amelyen nem csak majd minden európai állam, de Amerika is képviseltette magát, még egyáltalán nem volt.

A magyar gyorsíróvilág előtt felejthetetlenek lesznek a magyar gyorsírás félszázados jubileuma évének ünnepségei, és a kultura szolgálatában maradó becsületes és nagy kihatású az itt tartott kongresszusok eredményei, amelyeknek fontosságát Balogh Jenő igazságügyminiszter és a magyar tudományos akadémia is felismerték, amidőn melegen érdeklődtek a kongresszus iránt és Tótfalusi Gyula min. tanácsos, illetve Vikár Béla utján részletes jelentést kértek a tanácskozások eredményéről. Janovich Béla kultuszminiszter pedig, aki a királynak, mint az ünnepségek védnökének képviselőjében a kongresszust megnyitotta, a gyorsírást, amely „uralkodó helyet foglal el, a sajtó fejlődése és a politikai egyének terjesztése fontos eszközének” mondotta. Csernoch János hercegprímás is az esztergomi fogadásnál a legmelegebben nyilatkozott a gyorsírásról és annak művelőiről, akiknek tehetségét — ugymond — valósággal bámulja.

Hogy a budapesti nemzetközi gyorsírókongresszusok nagy és komoly munkáját eredmény kíséri, ahhoz kétség nem fér; a gyorsírási kiállítás kulturtörténeti fontosságát mindenki elis-

meri; de dicsősége a magyar kulturának az a szép szobor is, amelylyel az ünnepségekkel kapcsolatban lett gazdagabb a főváros és Szeged is.

Megkérdeztük a kongresszus egyik legkiválóbb tagját, dr. Pfaff Ede darmstadti tanárt; a német Gabelsberger-szövetség elnökét, aki a budapesti ünnepségeken egymagában mintegy kétezer német gyorsírókört s ezekben több mint százezer stenografust képviselt, hogy mi a véleménye az egész ünnepségről. Kérdésünkre Pfaff a következőképpen válaszolt:

— „A kiállítás igen gazdag és nagyon ügyes elrendezésű. Minden ott levő tárgy érdekelt, de leginkább lekötötték figyelmemet a Magyarországra vonatkozó és a rendszer fejlődését feltűntető statisztikai tabellák, Gabelsberger eredeti gyorsírásának és magyar átvitelének, a Markovics-rendszernek szembeállítását, az uraltájai nyelvek gyorsírása, a különböző rendszerekről készült összehasonlító tabellák, a gyorsírás történelmére vonatkozó dolgok, valamint a kiállítás kegyeletnek szentelt része, a Markovics-reliquiák. Nagyon örülnék, ha az egész kiállítási anyag, úgy amint most itt együtt van, a jövő évi lipcei grafikai kiállításon is bemutatásra kerülhetne. Ez a kiállítás ugyanis nemzetközi gyorsírási kiállítással lesz egybekötve s külön csarnokot kap ott a Gabelsberger-iskola.

— Ami a nemzetközi kongresszust illeti, annak jelentőségét én nem a kézzel fogható eredményekben, a határozatokban látom, hanem inkább abban, hogy személyes kapcsolatokat terem és fűz szorosabbá, ami az eredmények elérésében nagy szerepet játszik. Talán felesleges hangsúlyoznom, mennyire örültem annak, amit a kongresszuson is tapasztaltam, hogy Gabelsberger műve általánosan uralkodó rendszer Magyarországon. A kormány és hatóságok élénk érdeklődése az egész ünnepség és a tanácskozások iránt, mindnyájunkat őszinte hálára kötelez. Hisz nem olyan gyakori eset az, ami megtörtént itt Budapesten, hogy maga a miniszter jelenjen meg a megnyitási ünnepélyen. Nagyon örülök annak a szerencsének, hogy a Markovics-szobor leleplezésekor bemutattak Balogh Jenő igazságügyminiszter urnak, akivel így volt alkalmam a gyorsírásnak az igazságügyre vonatkozó kérdéseiről beszélni. A miniszter ez alkalommal kijelentette, hogy nagy súlyt fektet a gyorsírásnak az igazságügyi szolgálatban való alkalmazására, aminek érdekében minden lehető meg fog tenni. Egyben a gyakorló gyorsírói szakvizsga behozatala mellett nyilatkozott.

— A Markovics-szobor leleplezése a legnagyobb mértékben kielégített. Lélekemelő volt az ünnepély, s bizonyára mély benyomást keltett minden résztvevőben. Mi, a Gabelsberger-szövetség, már be is soroztuk a szobor képét a propaganda-bélyegek közé.

— A főváros szépségét igazán nem szükség külön dicsérni. A fogadtatástól is mind el voltunk ragadtatva. Bár idegen városba jöttünk, de rövid idő alatt teljesen otthonosan éreztük magunkat, s ma — mintha csak család körben volnánk, amelyben együtt él az egész Gabelsberger-iskola. Minden nemzeti különbség eltűnt itt. A közös cél és közös feladat megszünteti az ellentéteket s a világ nemzetei a legnagyobb egyetértésben dolgoznak egymás mellett. Őszinte szívből mondunk köszönetet magyar kartársainknak az ünnepségek rendezéseért s most, midőn visszatérünk hazánkba, érezzük, hogy a budapesti napok mindig felejthetetlenek maradnak előttünk.”

A külföld több kiváló képviselője hasonlóképpen nyilatkozott. S hogy a kongresszusok ily teljes sikerrel jártak és a végzett munka nem csak a stenografiának vált hasznára, de az egész országnak is, azért a nagynevű külföldiekén kívül, akik érdekes problémák fölvetésével és megvitatásával tették jelentőssé e napokat és így — legalább ez időre — a kulturális világ érdeklődésének központjává tették Budapestet, főként dr. Fabro Henriket illeti az elismerés, aki nemcsak egész tudásával és lelkesedésével dolgozott az ügy érdekében, de lelke volt az egész ünnepélynek. Ő készítette elő a kongress-

szust, fogadta a vendégeket, irányította és vezette a tanácskozásokat s az ő tapintatos eljárása oszlatta el például a félreértéseket is, amikor a német és francia delegátusok között itt-ott egyes kérdések körül ellentétek merültek fel.

A nemzetközi, egységes írásmód tekintetében nem tudott a kongresszus megállapodásra jutni. Nem is csodáljuk. Mert amíg a nemzeti egység nincs meg a gyorsírásban, addig a nemzetközi egységes hivatalos írásmód is csak óhaj marad. De miként most egyhangulag állástfoglaltak a gyorsírásnak az igazságügyi szolgálatban való alkalmazása mellett, a három év múlva Algirban tartandó kongresszus talán ezen a téren is meghozza a kívánt eredményt.